

[Aago Fogh.]

mand har jeg fået den oplysning, at hvis slagteriarbejderne gik over på akkordlønning, ville de uden at forøge udgifterne for producenter eller forbrugere kunne få forhøjet lønnen med 50 pct. Jeg tror, det er rigtigt. Vedkommende, der er arbejdsleder, føjede ganske vist til, at der er den vanskelighed ved at gennemføre akkordsystemet inden for slagterierne, at det kan være svært samtidig at opretholde kvaliteten, som er så uhyre vigtig for de varer, der her produceres. Men altså, hvis der er mulighed til stede, som ikke er udnyttet, er det en af de ting, vi skulle tage os af.

Må jeg så nævne et område, vi har en mere direkte indflydelse på her i tinget end arbejdsmarkedets parter. Det er hele det kolossale maskineri i vor administration. Gennem den tilknytning, jeg har haft til administrationen nu gennem 30 år, og den udvikling, jeg har set foregå, er jeg blevet fuldt overbevist om, at man i stor udstrækning har glemt at automatisere og rationalisere inden for administrationen. Hvis man gjorde det, tror jeg, der var mulighed for dér at frigøre en ikke ganske ringe arbejdskraft, der kunne stilles til rådighed for erhvervslivet på områder, det måske var vigtigere at få varetaget. Det henstiller jeg meget at man tænker på i den kommende tid. Jeg tror, det er forholdsvis let at finde eksempler på, at hele den kolossale udvikling på dette område ikke er blevet fulgt op af rationalisering og automatisering.

Jeg vil også gerne i samme forbindelse minde om en arbejdskraft, der ikke er så forfærdelig stor i omfang, men dog betyder noget. Det er de såkaldte militærnægtere, de af vore medborgere, der af en eller anden grund ikke vil påtage sig militærtjeneste. Det arbejde, vi har sat dem til, har gennem tiderne været helt urimeligt. Hvorfor kunne vi ikke udnytte dem til noget fornuftigt, noget, vi kunne have gavn af og glæde af?

Jeg tror også, at der var en mulighed for, at vi kunne udnytte vore soldater noget mere. Det er jo en fornøjelse at komme ud i landet i disse dage og se soldaterne på roearbejde. Ærede medlemmer kan tro, at det er noget, bønderne er glade for. Det er noget, de er glade for, sådan at få folk til at luge deres roer. Det er i øvrigt også noget, soldaterne er glade for.

Jeg så engang i fjor, at ingeniørsoldaterne skulle rejse en bro i Roskilde; man kunne ikke få tømrersvende til det, og så påtog ingeniørsoldater sig at bygge en anløbsbro i Roskilde havn. De gjorde det glimrende. Hvorfor gør man ikke lidt mere af den slags ved at gribe det lidt fornuftigt an? Jeg har engang spurgt forsvarschefen, om det ikke var muligt, at soldaterne kunne bygge en havn for os, og så sagde han: jo, men ikke med min velsignelse. Det havde jeg heller ikke ventet, men jeg nævner det som et eksempel. Hvis vi virkelig står i bekneb for arbejdskraft, kan jeg ikke se noget som helst galt i, at den del af soldaterne, der ligger inde til beredskabstjeneste, bliver udnyttet i praksis.

Må jeg så endelig til sidst nævne en lille ting, jeg kunne ønske at få undersøgt. Jeg stiller ikke noget forslag, men jeg kunne ønske den undersøgt. Det er problemet om fremmed arbejdskraft. Hvis vi tager et par af de lande, vi nu er forenet med på anden måde i EFTA, Schweiz og Sverige, så ligger det sådan, at det lille land Schweiz har 783.000 fremmede arbejdere — 783.000 — og Sverige har 133.000. Af disse 133.000 er de 87.000 skandinaver, og af de 87.000 er, så vidt jeg husker, ca. 19.000 danske. Sverige er altså en hård nabo for os og for de andre skandinaviske lande med; Sverige beskæftigede 133.000 og Schweiz 783.000 fremmede. Her i Danmark har vi kun 11.785 fremmede arbejdere fra lande uden for Skandinavien; hvor mange skandinaviske arbejdere der har arbejde i Danmark, har vi ikke tal for, fordi der er fri adgang mellem landene. Men hvis Sverige og Schweiz kan have fordel af at benytte en så kolossal stab af fremmede, som der her er tale om, kan jeg ikke se, når vi her i Danmark har adskilligt arbejde, som vi ønsker udført — jeg nævner igen bygningen af vore fiskerihavne, der er af direkte produktiv art, og bygningen af boliger — at der vil være noget i vejen for at undersøge, om der var muligheder for, at vi kunne få fremmed arbejdskraft ind til at hjælpe os i en periode, hvor vi vitterligt har behov derfor. Det må være klart for enhver, at jeg ikke ønsker arbejdskraft ind som løntrykkere; det er ikke det, det drejer sig om. Jeg ønsker heller ikke, at vi skal have en fremmed arbejdskraft som den, vi havde for 50-60 år